

Underbilag

SOCIALARBEJDERNES FÆLLESUDVALG

København, den 2. februar 1990

Forslag til opstramning af indsatsen over for unge lovovertrædere, samt vejledning til faggrupperne

Herværende forslag har til sigte at være *alternativ* til de tanker der har været fremme vedrørende øget indsats over for unge lovovertrædere, dels i Justitsministeriets rapport af november 1988, der dannede baggrund for en redegørelse i Folketinget, dels »Skitse til vejledning om kontrakter for unge lovovertrædere« (om sociale og personlige kontrakter) fra Justits- og Socialministeriet, maj 1989.

Baggrunden er således ønsket om at erstatte tiltalefrafald og betingede domme for den gruppe af 15-18 årige, der *ikke* er i et mere fast kriminalitetsmønster, typisk første- og andengangskriminelle.

Udgangspunktet for dette forslag er *overholdelse* og bevarelse af den nuværende forvaltningslov og dens regler om samtykke, samt reglerne om tavshedspligt for offentligt ansatte.

Jævnfør justitsministerens redegørelse i Folketinget, november 1988, drejer denne særlige indsats sig om en ganske lille gruppe. Nemlig de unge mellem 15 og 18 år, der d.d. modtager op til flere tiltalefrafald. Regnes der på ministerens egne oplysninger (byggende på 1985-tal), drejer det sig om ca. 0,03 pct. af en årgang. Fastholdes målgruppen ca. 30 sager pr. 100.000 i aldersgruppen!

Hovedbegrundelsen for forslaget er:

1. Alle borgeres ret til at vide, hvad der sker i deres liv, og være delagtiggjort i alle skridt offentlige myndigheder overvejer.
2. Forpligtelsen til at inddrage forældremyndighedsindehaveren i alle forhold vedrørende deres børn/unge og disses opdragelse.

(Jævnfør forvaltningslovens bestemmelser om tavshedspligt og samtykkekrav. Desuden findes der i bistandslovens paragraf 34 regler for foranstaltninger *uden* samtykke, henført til det sociale udvalgs kompetence- og indsatsom-

råde og derved underlagt demokratisk kontrol).

I dette forslag til foranstaltninger lægges der vægt på:

1. Reaktionerne ved overtrædelser af straffeloven hviler på almindeligt anerkendte danske retsprincipper. Dvs. at eventuelle sanktioner over for borgerne *altid* involverer en principielt neutral dømmende instans.
2. At der sker en klar adskillelse mellem de opgaver involverede offentlige myndigheder/ansatte har over for den unge.

I det følgende vil der i lighed med Justitsministeriets rapport om unge lovovertrædere, november 1988, skelnes mellem følgende 2 grupper af unge:

- A. Unge pågrebet i mindre lovovertrædelser af en sådan karakter, at sagen efter politiets/anklagemyndighedens skøn, bør afgøres *uden* reaktion af pønalt (straffende) præg, (s. 26).
- B. I situationer, hvor unge er pågrebet i lovovertrædelser af den art, som er beskrevet i kapitel 1, og hvor politiet skønner, »... at det f.eks. på grund af gentagne lovovertrædelser må anses for...«, (s. 29).

I kapitel 1 siges det: »Der vil typisk være tale om første- og andengangskriminelle, der har begået indbrudstyveri eller andet tyveri, hærværksforhold eller brugstyveri af f.eks. cykler eller knallerter. Unge, der har begået voldshandlinger er ikke omfattet af overvejelserne.«

I forhold til kategori A skal der foreslås følgende:

Langt størstedelen af disse unge støder politiet ikke på igen. Ifølge undersøgelser og statistik er ca. 80 pct. af alle tiltalefrafald engangsforteelser. Det hjælper altså at sige bøj! Men det må alligevel tages alvorligt, at en ung begår kriminalitet. Især fordi erfaringerne vi-